

PAGRINDIMAS DĖL NEPIRKIMO IŠ CENTRINĖS PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS (CPO) 2025-01-31

Perkantysis subjektas perka vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų Tytuvėnų sen., Kelmės r. sav. statybos rangos darbus siekiant įgyvendinti projektą „Geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumo didinimas Kelmės rajone“.

Motyvai kodėl pirkimas nevykdomas per CPO LT katalogą: tiek pagal KSPĮ, tiek ir pagal VPĮ reikalavimus ir viešųjų pirkimų principus, viešojo pirkimo sąlygos turi būti individualizuotos, pritaikytos konkretaus perkančiojo subjekto konkretiems poreikiams, tuo tarpu pirkimą atliekant naudojantis CPO LT yra taikomos standartinės viešojo pirkimo sąlygos, visiškai neatsižvelgiant į perkančiojo subjekto specifiką, jo tikslus ir poreikius. Šiuo atveju perkantysis subjektas perka vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinierinių tinklų Tytuvėnų sen., Kelmės r. sav. statybos rangos darbus kurie susideda iš trijų atskirų, tačiau toje pačioje administracinėje ir geografinėje teritorijoje esančių, tarpusavyje susijusių dalių kai darbai turės būti atlikti pagal dviejų atskirų techninių projektų reikalavimus: pirmoji perkamų darbų dalis turės būti atlikta pagal „Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų Miškininkų g., Paparčio g., j. Basanavičiaus g., Durpyno g., Maironio g. Tytuvėnų m. ir Kuršių k., Tytuvėnų apylinkių sen., Kelmės r. sav. statybos projektas” (projekto Nr. AT-18I-1348) I etapo dalies reikalavimus; antroji perkamų darbų dalis turės būti atlikta pagal to paties techninio projekto (projekto Nr. AT-18I-1348) II etapo dalies reikalavimus (neperkant to paties techninio projekto Nr. AT-18I-1348 III etapo dalies), o trečioji perkamų darbų dalis turės būti atlikta pagal kito techninio projekto „Nuotekų šalinimo tinklų Pušyno g., Žemaitės g., Kelmės g., Tytuvėnų m., Kelmės r. sav. supaprastintas Statybos projektas” (projekto Nr. AT-24I-2251) reikalavimus. Tokios apimties pirkimo objekto apibūdinimas, kai perkami darbai atliekami ne pagal pilnos apimties vieno techninio projekto reikalavimus, CPO LT yra neįmanomas arba labai kompliktuotas. Perkantysis subjektas privalo darbus pirkti trimis atskiromis dalimis, nes to reikalauja KSPĮ, nors darbų rezultatas bus tos pačios administracinės ir geografinės teritorijos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos sudedamoji dalis. Darbų atlikimo metu, faktiškai bus statomi sudėtingų technologijų nauji vandentiekio ir nuotekų inžinieriniai tinklai susidedantys iš skirtingų techninių parametrų su dažnai technologiškai sudėtingais priklausiniais tokiais kaip slėginėmis linijomis ir nuotekų siurbliuėmis. svarbu ir tai, kad pirkimo objektą sudaro skirtingų kategorijų statiniai. Dalis darbų bus atliekama betarpiškai Giliaus ežero pakrantėje, todėl būtina užtikrinti kokybiškai ir savalaikiai atliekamus darbus bei savo esme išskirtinių gamtosauginių reikalavimų laikymąsi. Statybos darbų metu ir juos užbaigus, būtina užtikrinti Tytuvėnų miestelio gyventojų ir svečių viešą interesą naudojantis esama miestelio infrastruktūra bei nekeliant pavojaus gamtai, siekiant mažinti triukšmą ir užtikrinant kokybišką geriamojo vandens tiekimą bei nuotekų tvarkymą. Atitinkamai šio savo svarba išskirtinio objekto rangovai darbus privalės vykdyti pagal darbų vykdymo grafike apribotus tarpinius ir galutinius terminus laikydamiesi savo esme išskirtinių gamtosauginių reikalavimų. Tokių darbų atlikimui, atsižvelgiant į gamtosauginiu požiūriu sudėtingą situaciją, būtina išskirtinė tiek rangovo, tiek ir statybos darbų vadovo patirtis, atitinkamai pirkime naudojamas ekonominio naudingumo kokybinis vertinimas vertinant patirti tokio tipo darbų vykdyme. Taip pat, perkančiojo subjekto, vandentiekio bei nuotekų inžinierinių tinklų eksploatacijos, statybos ir statybos užsakovo profesionalo patirtis rodo, kad tokių inžinierinių tinklų statybos darbuose, siekiant mažinti kaštus, dažnu atveju naudojamos ne visada aukštas kokybinius reikalavimus atitinkančios medžiagos kurioms savo esme suteikiami garantiniai terminai. Tačiau pagal LR CK 6.697 str. 3 p. nuostatas, medžiagų gamintojas (tiekėjas), o realiai rangovas, atsako už defektus jeigu neįrodo, kad jie atsirado dėl objekto ar jo dalių ne vatai normalaus susidėvėjimo ar jo tariamai netinkamo naudojimo.

Ir čia iškyla objektyvi, iš esmės nuolatinė ir tendencinga problematika, kai vandens tiekimo bei nuotekų šalinimo inžinierinių tinklų statybos atveju, bene visais atvejais, medžiagų gamintojas (tiekėjas) ir/ar rangovas ganėtinai nesunkiai įrodo, kad trūkumas – gedimas atsirado ne dėl medžiagos/įrenginio ar darbo atlikimo broko, o dėl į tinklus patekusių pašalinių medžiagų tokių kaip smėlis, žvyras ar kitokios atliekos. Tokiais atvejais, praktiškai be išimčių kyla ginčai kas kaltas dėl vienokio ar kitokio gedimo – defekto. Tarkim jei į nuotekų siurblinę pateko pašalinės medžiagos (žvyras, akmenys ar kiti pašaliniai elementai, kas savo esme yra normalu), rangovas nustatęs gedimo priežastį tiesiog išstatys sąskaitą už tokio gedimo šalinimą ir jis bus teisus nes gedimas atsirado neva dėl normalaus susidėvėjimo. Todėl pirkime nustatomas ekonominio naudingumo kokybinis vertinimas vertinant rangovo siūlomą besąlyginį atliktų darbų defektų šalinimo laikotarpį. Šiuo laikotarpiu – pasiūlytu besąlyginiu atliktų darbų defektų šalinimo laikotarpiu, nustatoma rangovo atsakomybė už nurodytu laikotarpiu atsiradusius bet kokius defektus įskaitant bet neapsiribojant jeigu jie atsirado dėl objekto ar jo dalių net ir normalaus susidėvėjimo. Kitaip tariant, rangovas prisiima iš esmės absoliučią atsakomybę už objekto kokybę kuri yra kur kas platesnė nei garantinio termino metu prisiimama atsakomybė. O tokio ekonominio naudingumo vertinimo CPO LT tiesiog nesiūlo. Be to, CPO LT naudojama dinaminė pirkimų sistema, kurios metu yra atrinkti keli tiekėjai, su kuriais sudaromos preliminarios sutartys, kas savaime nėra suderinama su racionaliu lėšų naudojimu nes perkančiajam subjektui pirkimą vykdant savarankiškai, tiekėjų skaičius nebus ribojamas, Pirkime galės dalyvauti kvalifikacijos reikalavimus atitinkantys ne tik Lietuvos, bet ir užsienio tiekėjai, kuriems CPO LT katalogas faktiškai yra neprieinamas.

Atsižvelgus į visą tai, Perkantysis subjektas nusprendžia statinio statybos darbus pirkti ne iš CPO katalogo.